

**ШЛЯХИ ЗАЛУЧЕННЯ НАУКОВО-
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО
РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМ РОЗВИТКУ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ В
РЕГІОНАХ**

*Приходько Володимир¹, Томенко Олександр²,
Конох Анатолій³, Вілянський Володимир⁴,*

¹ Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

² Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

³ Запорізький національний університет

⁴ Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

DOI: 10.32540/2071-1476-2023-2-093

Annotation

Introduction and purpose of the study. Scientific research should contribute to the development of the field of physical culture and sports at the local level. Meanwhile, there is a problem of using the potential of scientists to develop various aspects of life in the regions. The purpose of the research is to determine and substantiate ways of involving scientific and pedagogical staff of higher education institutions for the further development of physical culture and sports in the regions of Ukraine.

Research material and methods – expert survey using a questionnaire. To create a representative expert group, 28 candidates and doctors of sciences of the Faculty of Physical Education of Zaporizhzhya National University were interviewed. The specialized program SPSS for Windows 22.0 was used to process the received empirical information collected during the survey.

The results. The participants of the survey, namely the teachers of the Faculty of Physical Education of ZNU who have the scientific degrees of Candidate of Sciences and Doctor of Sciences, were asked to answer a number of questions. The answers to the questions formed the background, according to which ideas were formed about their possible participation in the further development of physical culture and sports in the regions on the example of the Zaporizhzhia region. In the course of the study, the research hypothesis was confirmed regarding personnel and intellectual resources, the carriers of which are scientific and pedagogical workers of higher education institutions that train future specialists in physical education and sports. They really, as highly qualified specialists, can and are ready to help physical culture and sports and other organizations in the development of the specified sphere in their region. Due to the received answers of the involved 28 Candidates of Science and Doctors of Science who work at the Faculty of Physical Education of Zaporizhzhya National University, a general conclusion can be made about the possibility of their involvement in various proposed forms.

Conclusions. Regarding the comparison of answers to the statements proposed for evaluation, let's make the following generalization. As a priority, 28 teachers of the Faculty of Physical Education and scientists named the form of cooperation, when they are involved in helping within the framework of the department's GDR topic but at the expense of these organizations (in general, 92.8% of respondents, of which 57.1% completely agree, and 35.7 % rather agree with this statement). The second place in terms of the absolute indicator is occupied by the answers to the statements about the desire of the interviewed specialists to provide assistance within the framework of the GDR

topic of the department where the respondent works, for the initiative of their involvement by any physical culture and sports and other organizations of the Zaporizhzhia region free of charge (85.7% of them 25% completely agree, and 60.7% rather agree with this statement).

While the topic of assistance for the initiatives of any physical culture and sports and other organizations of the Zaporizhzhia region for free was evaluated as follows: 67.8% agree, of which 21.4% fully agree and 46.4% somewhat agree. The topic of readiness to help physical culture and sports and other organizations of the region at the initiative of physical culture and sports and other organizations of the Zaporizhzhia region with their own (these organizations') funds received the following assessment: 75% agree, of which 32.1% completely agree and 42.9% rather agree. Not much more appreciated was the prospect of further assistance in the development of physical culture and sports in the region outside the GDR of the department, at the initiative of physical culture and sports and other organizations of the region at the expense of the Ministry of Youth and Sports of Ukraine. 78.6% agree, of which 17.9% completely and 60.7% rather agree.

Keywords: development of physical culture and sports in the region, physical culture and sports organizations, teachers, scientists, research work.

Анотація

Вступ і мета дослідження. Наукові дослідження мають сприяти розвитку сфери фізичної культури і спорту на місцевому рівні. Між тим, існує проблема використання потенціалу науковців до розвитку різних аспектів життя в регіонах. **Мета дослідження** – визначити і обґрунтувати шляхи залучення науково-педагогічних кадрів закладів вищої освіти для подальшого розвитку фізичної культури і спорту в регіонах.

Матеріал і методи дослідження – експертне опитування за допомогою анкетування. Для створення представницької експертної групи було опитано 28 кандидатів і докторів наук факультету фізичного виховання Запорізького національного університету. Для обробки отриманої емпіричної інформації, зібраної в процесі опитування, застосовувалась спеціалізована програма SPSS for Windows 22.0.

Результати. Учасникам опитування, а саме викладачам факультету фізичного виховання ЗНУ які мають науковий ступінь кандидата наук і доктора наук, було запропоновано відповісти згодою чи незгодою на ряд тверджень. Відповіді на поставлені питання у формі тверджень і утворили те тло, згідно з яким склались уявлення про їхню можливу участь у подальшому розвитку фізичної культури і спорту в регіонах на прикладі Запорізької області. У ході дослідження підтвердилась гіпотеза щодо кадрових та інтелектуальних ресурсів, носіями яких є науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти, які готують майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. Вони, дійсно, як висококваліфіковані фахівці можуть і готові допомогти фізкультурно-спортивним та іншим організаціям у розвитку вказаної сфери у своєму регіоні. За рахунок отриманих відповідей залучених кандидатів наук і докторів наук, які працюють на факультеті фізичного виховання Запорізького національного університету, на запропоновані твердження можна зробити загальний висновок про можливість їхнього залучення в областях у різних запропонованих формах.

Висновки. Щодо порівняння відповідей на запропоновані для оцінювання твердження, зробимо наступне узагальнення. Як пріоритетну викладачі факультету фізичного виховання і науковці назвали форму співробітництва, коли їх залучають до допомоги в рамках теми НДР кафедри, але за кошти цих організацій (загалом 92,8% опитаних, з них 57,1% – цілковито згодні, а 35,7% – коріше згодні з цим твердженням). Друге місце за абсолютним показником займають відповіді на твердження про бажання опитуваних фахівців здійснювати допомогу у рамках теми НДР кафедри, на якій працюють респонденти, за ініціативи їхнього залучення будь-якими фізкультурно-спортивними та іншими організаціями Запорізької області безкоштовно (85,7%, з них 25% – цілковито згодні, а 60,7% – скоріше згодні з цим твердженням).

Тема допомоги за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області поза темою НДР кафедри безкоштовно була оцінена так: 67,8% згодні, з них 21,4% цілком і 46,4% скоріше згодні. Тема готовності допомогти фізкультурно-спортивним та іншим організаціям області за ініціативи фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області за їхні ж (цих організацій) кошти отримала таку оцінку: 75% згодні, з них 32,1% цілком і 42,9% скоріше згодні. Не набагато більше була оцінена перспектива здійснювати допомогу в подальшому у розвитку фізичної культури і спорту в області поза рамками НДР кафедри, за ініціативи фізкультурно-спортивних та інших організацій області за кошти Міністерства молоді та спорту України. 78,6% – згодні, з них 17,9% – цілком і 60,7% – скоріше згодні.

Ключові слова: розвиток фізичної культури і спорту в регіоні, фізкультурно-спортивні організації, викладачі, науковці, науково-дослідна робота.

Вступ. В Україні приділяється значна увага підготовці наукових кадрів [26], призначення яких полягає не лише у проведенні досліджень, але й у сприянні розвитку різних сфер суспільного життя. Між тим, існує проблема залучення науковців до розвитку різних аспектів життя в регіонах. Наукові дослідження мають здійснюватися також і задля сприяння розвитку сфери фізичної культури і спорту [13].

Так, О.Р. Шевчук звертає увагу на те, що створення механізмів активізації та зацікавленості всіх учасників соціальних процесів вимагає формування партнерських відносин між новими для України учасниками соціальних взаємин – комерційним сектором і некомерційними організаціями з державою, чого потребує розвиток сфери фізичної культури і спорту, що дозволить залучати для цього різноманітні ресурси. І наступне, – важливе, з огляду на різні ресурси: «До факторів, що безумовно впливають на успішність спорту вищих досягнень слід віднести особистий потенціал кожного члена команди; потенціал тренерських кадрів; затребуваність цього потенціалу; вихідні від держави стимули, націлені на досягнення результату; адекватна система державного регулювання всім процесом і відповідне фінансове забезпечення» [27, сс. 122, 123].

О.Р. Шевчук також вважає, що необхідно дотримуватись принципу оптимальної збалансованості централізованого та децентралізованого управління. Автор наголошує, що коли основна увага приділяється лише підвищенню ефективності поточного функціонування, виникає загроза появи негативних ситуацій в майбутньому. Реалізація даного принципу полягає в чіткому розмежуванні повноважень і відповідальності між державним органом управління у сфері фізичної культури і спорту та місцевими органами самоврядування. Головним

завданням тут є чітке визначення кола питань, що координуються на державному, регіональному і місцевому рівнях [27, с. 132]. На нашу думку, визначення перспектив розвитку сфери фізичної культури і спорту на місцевому рівні є виключною прерогативою не Міністерства молоді та спорту України, але ця функція має забезпечуватись саме на регіональному рівні. Адже виключна функція органу державного управління полягає у формуванні загальнодержавної політики у відповідній сфері.

Функції державного регулювання повинні бути розподілені між її конкретними елементами, при цьому склад функцій, закріплених за кожним елементом, повинен бути точно визначений, обмежений і забезпечувати досягнення їх локальних цілей, а самі елементи системи повинні бути певним і жорстко фіксованим чином пов'язані між собою, виходячи з того, що тільки їх взаємодія дозволяє реалізувати увесь повний склад функцій системи і, таким чином, забезпечити досягнення її загальної мети [27, с. 138].

В.А. Базенко [1; 2] зосередився на темі механізмів підтримки розвитку фізичної культури і спорту в умовах децентралізації. А.М. Близнюк зі співавторами [5], М.А. Журба [12], С.М. Балабан [3], І.Л. Гасюк [8; 9] приділили увагу дослідженню державного і публічного управління сферою фізичної культури і спорту. В.М. Бесчастний, Ю.В. Деля і В.А. Устименко [4], І.Б. Ковтун [16], Я.Ф. Жовнірчик [11], К.В. Кудлата [17], О.О. Кузьменко [18], А. Лапінцев і О. Поляк [19], Т.І. Ситник [25] всебічно проаналізували повноваження органів місцевого самоврядування на регіональному рівні, у т.ч. – у сфері фізичної культури і спорту. Н.Ф. Власова [7] глибоко розкрила регіональну специфіку соціального управління фізичною культурою і спортом на прикладі Запорізької області. В.В. Приходько і Т.І. Дорофєєва [23], С.О. Згу-

ра [14], виконали обґрунтування наукової розробки теми розвитку спорту в об'єднаних територіальних громадах. А.В. Іванов [15] та О.О. Кузьменко [18] виконали аналіз закордонного досвіду державних та ринкових регуляторів розвитку в галузі спорту та можливості його адаптації до умов України. В.В. Приходько зі співавторами [22; 24], а також О.В. Михайличенко [20] звернули увагу на удосконалення організації та змісту наукових досліджень з фізичної культури і спорту в Україні як важливу передумову реформування цієї важливої соціальної сфери.

Однак, зв'язок між прискоренням розвитку сфери фізичної культури і спорту в регіонах і залученням з цією метою фахових науково-педагогічних кадрів закладів вищої освіти вивчено вкрай слабо.

Гіпотеза дослідження полягає у припущенні, що в областях України існують значні кадрові, інтелектуальні ресурси, носіями яких є науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти, які готують майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. Можливі також різні форми їх залучення, за рахунок зусиль органів місцевої влади, що сприятиме прискоренню розвитку сфери фізичної культури і спорту в регіонах.

Мета дослідження – визначити і обґрунтувати шляхи залучення науково-педагогічних кадрів закладів вищої освіти для подальшого розвитку фізичної культури і спорту в регіонах України.

Матеріал і методи дослідження – експертне опитування за допомогою анкетування. Для створення представницької експертної групи було опитано 28 кандидатів і докторів наук факультету фізичного виховання Запорізького національного університету. Для обробки отриманої емпіричної інформації зібраної в процесі опитування, застосовувалась спеціалізована програма SPSS for Windows 22.0 [6; 10; 21].

Результати. Учасникам опитування було запропоновано відповіді на ряд питань, сформульованих як твердження. Респонденти з цими твердженнями могли погодитись або ні. Відповіді на поставлені питання і утворили те тло, згідно з яким склались уявлення про можливу участь викладачів (науковців) у подальшому розвитку фізичної культури і спорту в регіонах за прикладом Запорізької області.

Першим було поставлене для оцінки твердження стосовно бажання опитуваних фахівців здійснювати допомогу у рамках теми науково-дослідної роботи (НДР) кафедри, на якій працює респондент, за ініціативи їх залучення будь-якими фізкультурно-спортивними та іншими організаціями Запорізької області безкоштовно (рис. 1). Тобто, йшла мова про допомогу регіону в рамках теми НДР своєї ж кафедри.

Отже, щодо твердження стосовно здійснення допомоги у рамках НДР кафедри, на якій працює респондент, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області безкоштовно отримані наступні дані. Згідно з отриманими даними, що представлені на рис. 1, 25% опитаних погоджуються з даним твердженням. Переважна більшість – 60,7% –

скоріше згодні із запропонованим твердженням. 7,1% респондентів не згодні з наведеним твердженням і 7,1% опитаних, відповідно, не змогли надати точної відповіді. З графіку на рис. 1 видно, що варіант «Скоріше не згоден» не був обраний жодним з респондентів. Також, як бачимо, на рисунку зображена лінія тренду експоненціального типу, де R^2 – це достовірність до фактичних даних, y – послідовність значень, x – номер періоду. Формула та комп'ютерний розрахунок свідчить, що вибір респондентами варіанту «Скоріше згоден» є пріоритетним, що підтверджують дані рис. 1.

Проаналізувавши отримані дані, можна дійти висновку, що переважна більшість респондентів здебільшого має бажання здійснювати допомогу у рамках НДР кафедри, на якій працює певний викладач, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області безкоштовно.

На рис. 2. зображені дані, які стосуються твердження щодо здійснення допомоги у рамках НДР кафедри, на якій працює респондент, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області і має здійснюватися за їхні кошти.

Суттєва більшість, а саме 57,1% респондентів вказали що

погоджуються з наведеним твердженням. 35,7% опитаних зазначили, що скоріше згодні. І 7,1% респондентів не згодні з цим твердженням. Такі варіанти як «Скоріше не згоден(-а)» та «Важко відповісти» не були обрані жодним з опитаних. На даному рисунку зображена лінія тренду лінійного типу, де R^2 – це достовірність до фактичних даних, значення y – послідовність значень, $\ln(x)$ – номер періоду. З даної формули та результатів комп'ютерного розрахунку можна говорити про те, що ймовірність вибору респондентами варіанту «Згоден(-а)» була значно вище очікуваної, про що й свідчать наведені у рис. 2 дані.

Отже, отримані дані дозволяють зробити висновок, що переважна більшість респондентів бажають здійснювати допомогу у рамках НДР кафедри, на якій працює опитаний викладач, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області за їхні кошти.

Наступне запитання дослідження було стосовно твердження щодо допомоги поза рамками НДР кафедри, на якій працює респондент, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області безкоштовно. Обробивши дані, ми маємо наступні результати, що зображені на рис. 3.

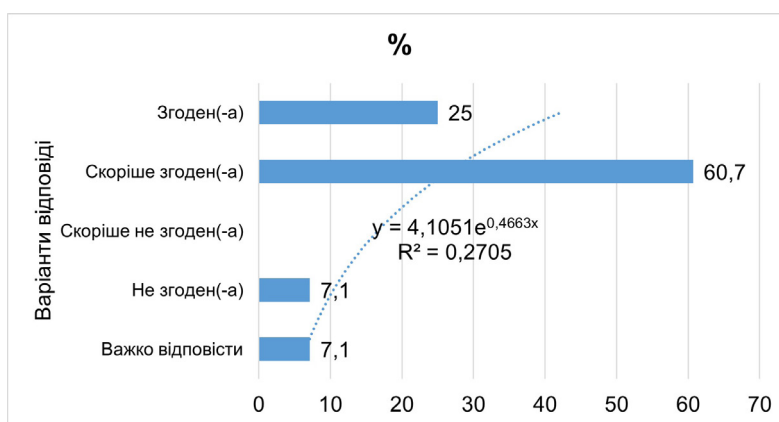

Рис. 1. Розподіл відповідей респондентів про їхню готовність здійснювати допомогу у рамках НДР кафедри за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області безкоштовно

Можемо говорити про те, що 21,4% респондентів погоджуються з даним твердженням і ще 46,4% опитаних скоріше згодні з цим. 25% вказали, що вони не згодні, та лише 7,1% опитаних респондентів не змогли дати точної відповіді. Як видно з рисунку, варіанти як «Скоріше не згоден(-а)» не був обраний жодним з опитаних. На даному рисунку зображена лінія тренду поліноміального типу, де R^2 – це достовірність до фактичних даних, значення y – послідовність значень, $\ln(x)$ – номер періоду. Формула та результати комп'ютерного розрахунку свідчать про те, що ймовірність вибору респондентами варіанту «Згоден(-а)» мала середній рівень.

Виходячи з отриманих результатів (рис. 3), можемо зробити висновок, що переважна більшість респондентів мають бажання допомогти поза рамками НДР кафедри, на якій працює конкретний викладач, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області і навіть безкоштовно.

Стосовно твердження щодо допомоги поза рамками НДР кафедри, на якій працює респондент, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області за їхні (цих організацій) кошти, маємо результати, що зображені на рис. 4.

32,1% респондентів згодні з наведеним твердженням. Суттєва

більшість, а саме 42,9% опитаних зазначили, що вони скоріше згодні з ним. 2,6% опитаних експертів зазначили, що вони не згодні з даним твердженням та 17,9% респондентів завагалися з відповіддю. Цікавим виявився той факт, що жоден з науково-педагогічних працівників не обрав варіанти «Скоріше не згоден(-а)». Також, як бачимо, на рис. 4 зображена лінія тренду лінійного типу, де R^2 – це достовірність до фактичних даних, y – послідовність значень, x – номер періоду. З даної формули та комп'ютерного розрахунку можна говорити, що можливість респондентами варіанту «Згоден(-а)» була, теоретично, невеликою, що і підтверджують дані рис. 4.

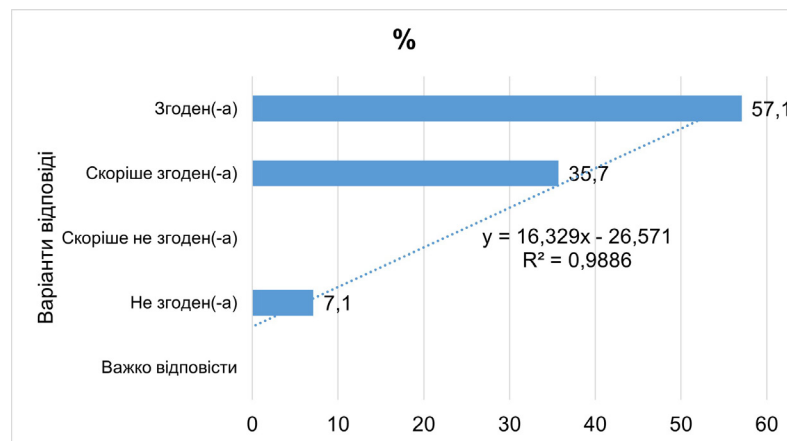

Рис. 2. Розподіл відповідей респондентів про їхню готовність здійснювати допомогу у рамках НДР кафедри за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області за кошти цих організацій

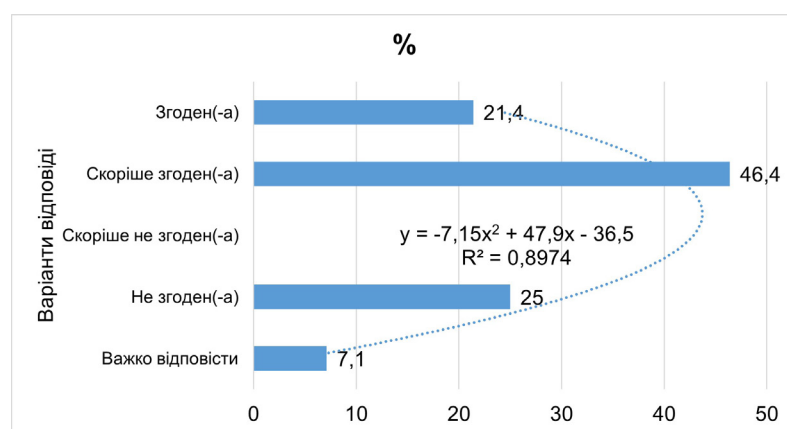

Рис. 3. Розподіл відповідей респондентів стосовно бажання допомогти поза рамками НДР кафедри, на якій працює респондент, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області безкоштовно

Виходячи з отриманих даних, можемо говорити про те, що переважна більшість респондентів скоріше мають бажання допомагати поза рамками НДР кафедри, на якій працює респондент, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області за їхні, цих організацій, кошти.

Наступне і останнє твердження щодо готовності здійснювати допомогу в подальшому у розвитку сфери фізичної культури і спорту в Запорізькій області стосувалось стосовно допомоги поза рамками НДР кафедри, на якій працює респондент, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області, але за кошти Міністерства молоді та спорту України (рис. 5).

Обробивши отримані дані можна зробити висновок, що

17,9% респондентів згодні з даним твердженням. Переважна більшість, а саме 60,7% опитаних науково-педагогічних працівників зазначили, що вони скоріше згодні з наведеним твердженням. 14,3% опитаних викладачів вказали, що вони скоріше не згодні і 7,1% респондентів зазначили, що вони точно не згодні. Як видно з графіку, жоден з науково-педагогічних працівників не обрав варіант «Важко відповісти». Також на цьому рисунку зображена лінія тренду логарифмічного типу, де R^2 – це достовірність до фактичних даних, значення y – послідовність значень, $\ln(x)$ – номер періоду. З даної формули та результатів комп'ютерного розрахунку можна говорити про те, що ймовірність вибору респондентами варіанту «Згоден(-а)» була невеликою, про що і свідчать наведені дані.

Дискусія. Звернемо увагу на значення проведеного дослідження та його результати. До останнього часу науковці зосереджували увагу на потребі покращення механізмів державного і публічного управління сферою фізичної культури і спорту (А.М. Близнюк, Н.Й. Коніщева та Л.І. Давиденко; Л.І. Гасюк; Я.Ф. Жовнірчик; М.А. Журба; О. Кузьменко; О.Р. Шевчук). На вдосконаленні власне механізмів регіонального управління цією сферою (В.А. Базенко; В.М. Бесчастний, Ю.В. Делія та В.А. Устименко; С.О. Згура; А. Лапінцев і О. Поляк; В. Приходько і Т. Дорофєєва). А також на вдосконаленні застосування нормативно-правових засад управління на регіональному рівні (К.В. Кудлата). Приверталась увага до потреби удосконалення організації та змісту наукових

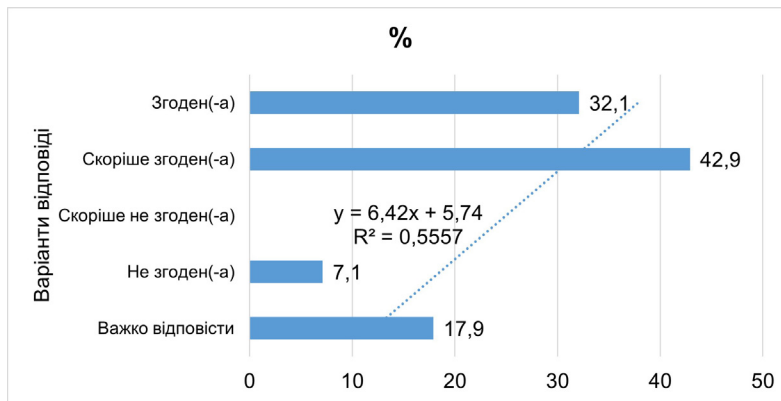

Рис. 4. Розподіл відповідей респондентів стосовно твердження щодо бажання допомогти поза рамками НДР кафедри, на якій працює респондент, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області за їхні кошти

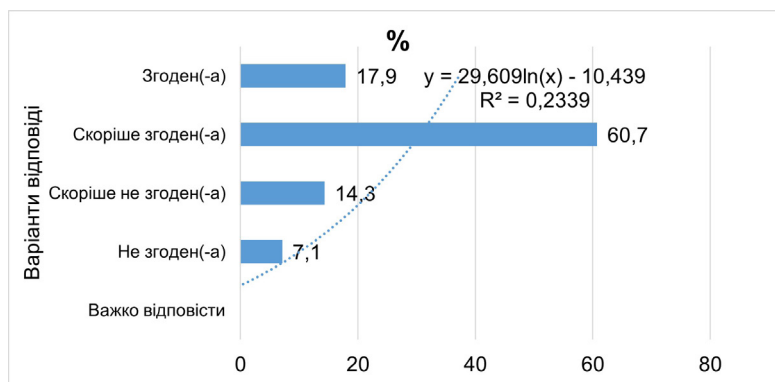

Рис. 5. Розподіл відповідей респондентів стосовно твердження щодо бажання допомагати поза рамками НДР кафедри, на якій працює респондент, за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області за кошти Міністерства молоді та спорту України

досліджень з фізичної культури і спорту як важливої передумови їх реформування (В. Приходько, О. Томенко та О. Михайличенко). У нашому дослідженні вперше розглянуті та оцінені самими науковцями різні можливі шляхи використання їхніх компетентностей до вдосконалення розвитку фізичної культури і спорту на рівні окремої області України. Важливо, що ці науковці і працюють в закладі вищої освіти даного регіону, що підвищує надійність отриманих результатів.

Висновки. У ході дослідження підтвердилась гіпотеза дослідження, щодо кадрових та інтелектуальних ресурсів, носіями яких є науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти, які готують майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. Вони, дійсно, як висококваліфіковані фахівці можуть і готові допомогти фізкультурно-спортивним та іншим організаціям у розвитку вказаної сфери у своєму регіоні.

За рахунок отриманих відповідей залучених 28 кандидатів наук і докторів наук, які працюють на факультеті фізичного виховання Запорізького національного університету, на запропоновані твердження можна зробити загальний висновок про можливість їхнього залучення різними запропонованими шляхами.

Щодо порівняння відповідей на запропоновані для оцінювання твердження, зробимо наступне узагальнення. Як пріоритетний шлях, 28 викладачів факультету фізичного виховання і науковців назвали шлях співробітництва, коли їх залучають до допомоги в рамках теми НДР кафедри але за кошти цих організацій (загалом 92,8% опитаних, з них 57,1% цілковито згодні, а 35,7% скоріше згодні з цим твердженням).

Друге місце за цим показником займають відповіді на твердження про бажання опитуваних фахівців здійснювати допомогу шляхом виконання теми НДР кафедри, на якій працює респондент, за ініціативи їхнього залучення будь-якими фізкультурно-спортивними та іншими організаціями Запорізької області безкоштовно (85,7%, з них 25% цілковито згодні, а 60,7% скоріше згодні з цим твердженням).

Отже, як було показано, погоджуючись допомагати фізкультурно-спортивним організаціям області, опитані викладачі факультету фізичного виховання (вони ж науковці) надають перевагу такому шляху співробітництва, який пов'язаний з виконанням науково-дослідної роботи кафедри. І це зрозуміло, адже за цю складову своєї діяльності вони звітують і

отримують відповідну оцінку своєї професійної діяльності.

Тоді як тема допомоги за ініціативи будь-яких фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області безкоштовно була оцінена так: 67,8% згодні, з них 21,4% цілком і 46,4% скоріше згодні. Тема готовності допомогти фізкультурно-спортивним та іншим організаціям області за ініціативи фізкультурно-спортивних та інших організацій Запорізької області за їхні ж (цих організацій) кошти отримала таку оцінку: 75% згодні, з них 32,1% цілком і 42,9% скоріше згодні. Не набагато більше була оцінена перспектива здійснювати допомогу в подальшому у розвитку фізичної культури і спорту в області поза рамками НДР кафедри, за ініціативи фізкультурно-спортивних та інших організацій області за кошти Міністерства молоді та спорту України. 78,6% згодні, з них 17,9% цілком і 60,7% скоріше згодні.

Перспектива подальших досліджень визначається потребою встановити готовність і спроможність фізкультурно-спортивних організацій в різних областях залучати до допомоги у їхній діяльності працюючих в закладах вищої освіти науковців.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що не існує конфлікту інтересів.

Література

1. Базенко В.А. Механізми підтримки розвитку фізичної культури та спорту в умовах децентралізації. *Молодий вчений*. Наук. журнал. Херсон : Видчий дім «Гельветика», 2017. № 1 (41). С. 172-178.
2. Базенко В.А. Розвиток фізичної культури та спорту на рівні територіальної громади в умовах децентралізації влади в Україні : дис. ...канд. юрид. наук : 25.00.04. Одеса, 2019. 267 с.
3. Балабан С.М. Публічне адміністрування сферою фізичної культури і спорту : дис. ...канд. юрид. наук : 12.00.07. Дніпро, 2017. 207 с.
4. Бесчастний В.М., Деля Ю.В., Устименко В.А. Місцеве самоврядування в сучасній Україні: проблеми і перспективи. Донецьк : Донецьк. юрид. ін.-т. МВС, 2012. 269 с.

References

1. Bazenko V.A. Mechanisms for supporting the development of physical culture and sports in conditions of decentralization. *A young scientist. Science magazine*. Kherson: Helvetic Publishing House, 2017. No. 1 (41). P. 172-178.
2. Bazenko V.A. Development of physical culture and sports at the level of the territorial community in the conditions of decentralization of power in Ukraine: dissertation. ... candidate law Sciences: 25.00.04. Odesa, 2019. 267 p.
3. Balaban S.M. Public administration in the field of physical culture and sports: diss. ... candidate law Sciences: 12.00.07. Dnipro, 2017. 207 p.
4. Beschastnyi V.M., Deliya Yu.V., Ustymenko V.A. Local self-government in modern Ukraine: problems

5. Близнюк А.М., Коніщева Н.Й., Давиденко Л.І. Механізми державного регулювання спортивної сфери України: сутність та шляхи удосконалення. *Вісник ДІТБ*. 2007. № 11. С. 76-84.
6. Бююль, А., Цёфель П. SPSS: Искусство обработки информации. Анализ статистических данных и восстановление скрытых закономерностей ; пер. с нем. СПб. : ДиаСофтЮП, 2005. 608 с.
7. Власова Н. Ф. Регіональна специфіка соціального управління фізичною культурою і спортом (на прикладі Запорізької області) : дис. ...канд. соціол. наук : 22.00.04. Запоріжжя, 2019. 221 с.
8. Гасюк І.Л. Державне управління фізичною культурою та спортом: стан та перспективи розвитку: монографія. Харків : ПП Балюк І. Б., 2011. 432 с.
9. Гасюк І.Л. Нормативно-правові засади державного управління фізичною культурою та спортом у країнах Європи. *Українські наукові записки*. 2015. № 4(48). С. 462-472.
10. Давыдова М.А., Усатая И.Е. Возможности программы SPSS при обработке данных массового тестирования. *Международный студенческий научный вестник*. 2017. № 2. С. 56-64.
11. Жовнірчик Я.Ф. Обумовленість сталого розвитку регіону та необхідність його державного регулювання. *Державне управління: теорія та практика*. 2009. № 9. С. 3-10.
12. Журба М.А. Публічне управління у галузі фізичної культури і спорту: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Одеса, 2017. 216 с.
13. Зведений план науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011–2015 рр. Київ, 2011. 44 с.
14. Згура С.О. Планування органами місцевого самоврядування побудови системи фізичної культури і спорту в територіальній громаді. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія «Право»*. 2012. Вип.1. С. 45–52.
15. Иванов А.В. Зарубежный опыт государственных и рыночных регуляторов развития в области спорта и его адаптация к условиям Украины.: *Социально-экономические аспекты промышленной политики* ; сб. научн. тр. / редкол. : Амоша А.И. (отв. ред.) [и др.]. Донецк, 2005. С. 233-247.
16. Ковтун І.Б. Поняття і сутність повноважень органів місцевого самоврядування на регіональному рівні. *Держава та регіони. Серія: Державне управління*. 2011. № 3. С. 211-217.
17. Кудлата К.В. Нормативно-правові та функціональні засади державного управління фізичною культурою і спортом на регіональному рівні. *Економіка та держава*. 2014. № 3. С. 144-148.
18. Кузьменко О.О. Сучасний стан державного управління фізичною культурою та спортом в Україні та Європі. URL : http://archive.nbuv.gov.ua/Portal/soc_gum/Dtr_du/2011_3/files/DU311_07.pdf
- and prospects. Donetsk : Donetsk. law Institute of Technology Ministry of Internal Affairs, 2012. 269 p.
5. Bliznyuk A.M., Konishcheva N.Y., Davydenko L.I. Mechanisms of state regulation of the sports sphere of Ukraine: essence and ways of improvement. *Herald of DITB*. 2007. No. 11. P. 76-84.
6. Buyul A., Zöfel P. SPSS: The Art of Information Processing. Analysis of statistical data and restoration of hidden patterns; per. with him. SPb. : DiaSoftYUP, 2005. 608 p.
7. Vlasova N.F. Regional specifics of social management of physical culture and sports (on the example of Zaporizhzhia region): diss. ... candidate sociol. Sciences: 22.00.04. Zaporizhzhia, 2019. 221 p.
8. Hasiuk I.L. State management of physical culture and sports: state and prospects of development: monograph. Kharkiv: PP Balyuk I.B., 2011. 432 p.
9. Hasyuk I.L. Regulatory and legal principles of state management of physical culture and sports in European countries. *Ukrainian scientific notes*. 2015. No. 4(48). P. 462-472.
10. Davydova M.A., Usataya I.E. Possibilities of the SPSS program in the processing of mass testing data. *International Student Scientific Bulletin*. 2017. No. 2. S. 56-64.
11. Zhovnirchik Y.F. Conditionality of sustainable development of the region and the need for its state regulation. *Public administration: theory and practice*. 2009. No. 9. P. 3-10.
12. Zhurba M.A. Public administration in the field of physical culture and sports: dissertation. ... candidate law Sciences: 12.00.02. Odesa, 2017. 216 p.
13. Summary plan of research work in the field of physical culture and sports for 2011–2015. Kyiv, 2011. 44 p.
14. Zgura S.O. Planning by local self-government bodies to build a physical culture and sports system in the territorial community. *Scientific Bulletin of the Academy of Municipal Administration. «Law» series*. 2012. Issue 1. P. 45–52.
15. Ivanov A.V. Foreign experience of state and market regulators of development in the field of sports and its adaptation to the conditions of Ukraine.: *Social and economic aspects of industrial policy*; Sat. scientific tr. / redol.: Amosha A.I. (responsible ed.) [and others]. Donetsk, 2005. S. 233-247.
16. Kovtun I.B. The concept and essence of the powers of local self-government bodies at the regional level. *State and regions. Series: Public administration*. 2011. No. 3. P. 211-217.
17. Kudlata K.V. Legal and functional principles of state management of physical culture and sports at the regional level. *Economy and the state*. 2014. No. 3. P. 144-148.
18. Kuzmenko O.O. The current state of state management of physical culture and sports in Ukraine and

19. Лапінцев А., Поляк О. Визначення повноважень регіональних органів влади у сфері надання управлінських послуг. *Державне будівництво*. 2007. № 1 (ч. 2). URL : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2007-1-2/doc/4/01.pdf>
20. Михайличенко О.В. Наукові дослідження за спеціальністю «Фізична культура і спорт»: сучасність та перспективи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 10 (54). С. 280-287.
21. Паниотто В.И., Максименко В.П. Количественные методы в социологических исследованиях. Киев: Наукова думка. 1982. 272 с.
22. Приходько В.В. Макро педагогика: важность макро педагогических регуляторов для современной Украины. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2014. Вип. 117. С. 82-85.
23. Приходько В., Дорофеева Т. Обґрунтування наукової розробки теми розвитку спорту в умовах об'єднаних територіальних громад. URL : <http://eprints.zu.edu.ua/32152/1/197-203.pdf>. DOI: 10.31652/2071-5285-2020-10(29)-197-203.
24. Приходько В., Томенко О., Михайличенко О. Удосконалення організації та змісту наукових досліджень з фізичної культури і спорту в Україні як важлива передумова їх реформування. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 3 (57). С. 419-429.
25. Ситник Т.І. Механізми реалізації державної соціально-економічної політики щодо формування громадського здоров'я на етапі суспільних трансформацій в Україні. *Вісник національного університету цивільного захисту України. Державне управління*. 2019. Вип. 1(10). URL : <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/13406/1/Cytnyk2019.pdf>
26. Скільки в Україні вчених? URL: <https://aspirantura.com.ua/uk/blog/skilki-v-ukrayini-vchenih/#i-3>
27. Шевчук О.Р. Механізми державного регулювання фізичної культури й спорту в Україні : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Харків, 2019. 202 с.
- Europe. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/Portal/soc_gum/Dtr_du/2011_3/files/DU311_07.pdf
19. Lapintsev A., Polyak O. Determination of powers of regional authorities in the field of management services. *State construction*. 2007. No. 1 (part 2). URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2007-1-2/doc/4/01.pdf>
20. Mykhailychenko O.V. Scientific research in the specialty «Physical culture and sport»: modernity and prospects. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*. 2015. No. 10 (54). P. 280-287.
21. Paniotto V.I., Maksimenko V.P. Quantitative methods in sociological research. Kyiv: Naukova Dumka. 1982. 272 p.
22. Prikhodko V.V. Macro pedagogy: the importance of macro pedagogical regulators for modern Ukraine. *Bulletin of the Chernihiv National Pedagogical University. Series: Pedagogical sciences*. 2014. Issue 117. P. 82-85.
23. Prykhodko V., Dorofieieva T. Justification of the scientific development of the topic of sports development in the conditions of united territorial communities. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/32152/1/197-203.pdf>. DOI: 10.31652/2071-5285-2020-10(29)-197-203.
24. V. Prykhodko O. Tomenko, Mykhailychenko O. Improving the organization and content of scientific research on physical culture and sports in Ukraine as an important prerequisite for their reform. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*. 2016. No. 3 (57). P. 419-429.
25. Sytnyk T.I. Mechanisms of implementation of the state socio-economic policy regarding the formation of public health at the stage of social transformations in Ukraine. *Bulletin of the National University of Civil Defense of Ukraine. Governance*. 2019. Issue 1(10). URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/13406/1/Cytnyk2019.pdf>
26. How many scientists are there in Ukraine? URL: <https://aspirantura.com.ua/uk/blog/skilki-v-ukrayini-vchenih/#i-3>
27. Shevchuk O.R. Mechanisms of state regulation of physical culture and sports in Ukraine: dissertation. ... candidate sciences from state example : 25.00.02. Kharkiv, 2019. 202 p.

Приходько Володимир

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту
м. Дніпро, вул. Набережна Перемоги, 10, 49094, Україна
e-mail: komandaodi@ukr.net, тел. +380972430057
<https://orcid.org/0000-0001-6980-1402>

Томенко Олександр

Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка
м. Суми, вул. Роменська, 87, 40000, Україна
e-mail: rehabsc.tt@gmail.com, тел. +380500744530
<https://orcid.org/0000-0002-1097-965X>

Конох Анатолій

Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, 69600, Україна
e-mail: konoch105@ukr.net, тел. +380677520554
<https://orcid.org/0000-0003-4283-9317>

Вілянський Володимир

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
м. Дніпро, пр. Яворницького, 19, 49005, Україна
e-mail: v.vilyansky@gmail.com, тел. +380986127613
<https://orcid.org/0000-0002-2550-2643>